



“ประเทศไทยจะเป็นอย่างไร เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน” (2556, ตุลาคม). เอกสารข่าว
รัฐสภา. 38(804) : หน้า 134 - 138.



The infographic features a map of Southeast Asia with flags of member states: Brunei Darussalam, Cambodia, Indonesia, Laos, Malaysia, Myanmar, Philippines, Singapore, Thailand, and Vietnam. To the right is the ASEAN Community logo with the text 'ASEAN Community ประชาคมอาเซียน'. Below this is a photograph of an 'Informal ASEAN Foreign Ministers' Meeting' with a group of ministers standing on a stage. A red circular graphic with the Thai word 'เรื่องน่ารู้' (Interesting Facts) is overlaid on the photo. Below the photo is the title 'ประเทศไทยจะเป็นอย่างไร เมื่อเปิด “ประชาคมอาเซียน”' and two paragraphs of text.

ประเทศไทยจะเป็นอย่างไร เมื่อเปิด “ประชาคมอาเซียน”

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนมีความตื่นตัวกับเรื่องดังกล่าว และมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน แต่อย่างไรก็ตามการเข้าสู่ประชาคมนั้น ประเทศไทยในฐานะเป็นหนึ่งในสมาชิกอาเซียนจะเป็นอย่างไรภายหลังจากเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว เอกสารข่าวฉบับเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงขอนำความรู้ในเรื่องดังกล่าวมาเสนอในคอลัมน์เรื่องน่ารู้ เพื่อเป็นประโยชน์กับประชาชน

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าประชาคมอาเซียนประกอบด้วย ๓ เสาหลัก เสาหลักที่หนึ่ง ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เสาหลักที่สองประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเสาหลักที่สามประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งประชาคมอาเซียน ทั้งสามเสาหลักมีความสำคัญต่อแบบแผนการสร้างร่วมมือระหว่างประเทศในอาเซียน สำหรับประเทศไทยนั้นเมื่อเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนแล้วจะเป็นอย่างไรนั้นมีดังนี้



“ประเทศไทยจะเป็นอย่างไร เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน” (2556, ตุลาคม). เอกสารข่าว
รัฐสภา. 38(804) : หน้า 134 - 138.

๑๓๕

เศรษฐกิจขยายตัวมากขึ้น

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัว คือ การลดอัตราภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ ๐ และการจัดมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับอาเซียนขยายตัวสูงขึ้น นอกจากนี้การเปิดเสรีการลงทุนจะทำให้มีเงินลงทุนโดยตรงจากประเทศสมาชิกอาเซียนเข้ามายังประเทศไทยมากขึ้น โดยเฉพาะการลงทุนในธุรกิจบริการที่อนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาถือหุ้นได้สูงถึงร้อยละ ๙๐ เช่น การขนส่งทางอากาศ บริการด้านการท่องเที่ยว บริการสุขภาพ และบริการโลจิสติกส์ เป็นต้น รวมทั้งการลงทุนจากประเทศนอกกลุ่มอาเซียนมายังประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากภูมิศาสตร์ของไทยเหมาะแก่การลงทุนเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งไปยังประเทศอื่นในภูมิภาค



ที่สำคัญคาดว่าจะจะมีนักท่องเที่ยวจากอาเซียนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากข้อจำกัดในการเดินทางระหว่างประเทศอาเซียนลดลง โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมระหว่างประเทศพัฒนามากขึ้น การไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศในอาเซียนเพิ่มมากขึ้น และการเคลื่อนย้ายของแรงงานออกไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น



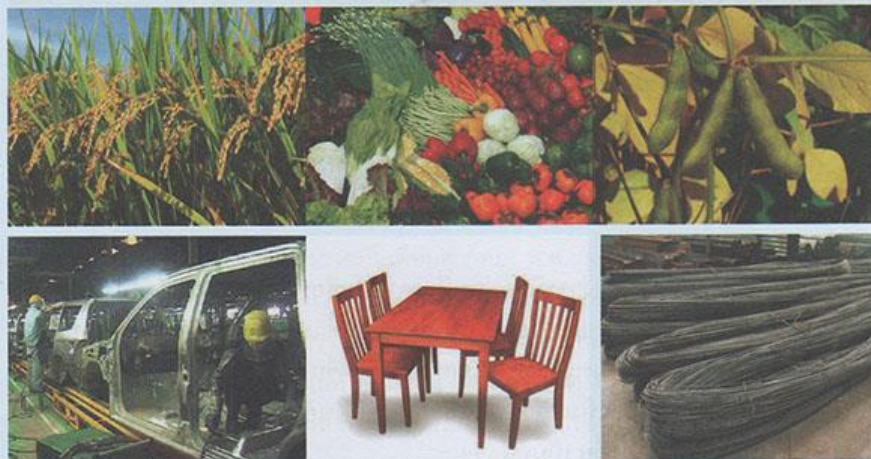
“ประเทศไทยจะเป็นอย่างไร เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน” (2556, ตุลาคม). เอกสารข่าว
รัฐสภา. 38(804) : หน้า 134 - 138.

๑๓๖

โครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

การเปิดเสรีให้สินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานทักษะสูงสามารถเคลื่อนย้ายภายในภูมิภาคได้อย่างเสรีมากขึ้น ทำให้ไทยต้องเผชิญการแข่งขันจากประเทศเพื่อนบ้านรุนแรงขึ้น ซึ่งจะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทยไปสู่ภาคเศรษฐกิจที่เป็นจุดแข็งของประเทศและภาคเศรษฐกิจที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

โดยภาคเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ คือ สินค้าเกษตร เช่น ข้าว น้ำมัน ปาล์ม ถั่วเหลือง โคเนื้อ ไก่เนื้อ ชา กาแฟ หอม กระเทียม หน่อไม้ฝรั่ง สลัดผัก และอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น ขณะที่ภาคบริการ เช่น การเงิน ธนาคาร ประกันภัย โทรคมนาคมและคอมพิวเตอร์ คำปลีก-ค้าส่ง และโลจิสติกส์ ไทยอาจสูญเสียส่วนแบ่งการตลาดให้กับคู่แข่งจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะสิงคโปร์ที่มีศักยภาพในด้านบริการสูงสุดในอาเซียน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ได้แก่ อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (เช่น ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์) อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มจากการออกแบบ (เช่น แฟชั่น เฟอร์นิเจอร์) และอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าจำเป็น (เช่น แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร อุปโภคบริโภค วัสดุก่อสร้าง) ส่วนภาคบริการที่จะได้ประโยชน์ คือ การท่องเที่ยว บริการสุขภาพและความงาม บริการธุรกิจ และการก่อสร้างและออกแบบ เป็นต้น





“ประเทศไทยจะเป็นอย่างไร เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน” (2556, ตุลาคม). เอกสารข่าว
รัฐสภา. 38(804) : หน้า 134 - 138.

๑๓๗

กฎระเบียบและมาตรฐานเป็นสากลมากขึ้น

การรวมตัวเป็นประชาคมจะทำให้ประเทศสมาชิกจำเป็นต้องปรับปรุงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติและมาตรฐานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกันมากขึ้นเพื่อความสะดวกในการดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศ เช่น มาตรฐานของสินค้าและการให้บริการ มาตรฐานด้านคุณภาพ วิชาชีพ กฎระเบียบและพิธีการทางศุลกากรและการตรวจคนเข้าเมือง กระบวนการจัดตั้งและจดทะเบียนธุรกิจ การคุ้มครองสิทธิแรงงานและสิทธิผู้บริโภค บรรษัทภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น

การกระจายความเจริญมากขึ้น

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการคมนาคมระหว่างประเทศ เช่น ถนนและทางรถไฟ จะทำให้เกิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ๆ และการกระจายความเจริญสู่พื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนและแนวเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตามโครงการเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งประกอบด้วย ๓ แนวพื้นที่ ได้แก่

(๑) ระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) เชื่อมโยงระหว่างเมืองเมกะละหมั่ง เมียนมาร์ ผ่านแม่สอด ตาก สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มุกดาหาร สหวัณนะเขต ลาว และสิ้นสุดที่เมืองดานัง เวียดนาม

(๒) ระเบียงเศรษฐกิจแนวเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) เชื่อมโยงระหว่างนครคุนหมิง จีน ผ่านเชียงรายที่อำเภอแม่สายและเชียงของ และไปสิ้นสุดที่กรุงเทพฯ

(๓) ระเบียงเศรษฐกิจแนวใต้ (Southern Economic Corridor) เชื่อมโยงระหว่างกรุงเทพฯ ไปยังกัมพูชาและเวียดนามมีหลายเส้นทางย่อย โดยมีจุดผ่านแดนระหว่างไทยและกัมพูชา ๒ แห่ง คือ อรัญประเทศ/ปอยเปต และตราด/เกาะกง เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวใต้จะเชื่อมต่อกับโครงการก่อสร้างมอเตอร์เวย์ระหว่างท่าเรือน้ำลึกทวาย กรุงเทพฯ และท่าเรือแหลมฉบัง





“ประเทศไทยจะเป็นอย่างไร เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน” (2556, ตุลาคม). เอกสารข่าว
รัฐสภา. 38(804) : หน้า 134 - 138.

๑๓๘

สังคมมีความหลากหลายเชื้อชาติและวัฒนธรรมมากขึ้น

ประชาคมอาเซียนจะทำให้ความสัมพันธ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมภายในภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น ประชาชนในภูมิภาคอาเซียนมีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้นและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันมากขึ้น โดยเป็นผลจากการเปิดเสรีทางการค้าการลงทุนและการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพที่จะทำให้มีการเคลื่อนย้ายของบุคลากรชาวต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทยมากขึ้น การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการผ่านแดนและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมระหว่างประเทศที่จะทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้น การเปิดเสรีบริการด้านการศึกษาและการแลกเปลี่ยนทางด้านเทคโนโลยี วัฒนธรรมและองค์ความรู้ จะทำให้มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในประเทศไทยมากขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรระหว่างกันมากขึ้น ซึ่งทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมมากขึ้น เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้ว่าประเทศไทยจะได้รับประโยชน์ดังที่กล่าวมาแต่ก็ยังมีผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย โดยประเทศไทยอาจต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนอกจากจะทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวมากขึ้นแล้วยังทำให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ประเทศไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ขณะเดียวกันก็ต้องแข่งขันกับเพื่อนบ้านที่มีค่าจ้างราคาถูกและมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ เช่น เมียนมาร์ ลาว กัมพูชาและเวียดนาม และที่สำคัญความพร้อมของประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน ประเทศไทยมีความพร้อมมากน้อยแค่ไหนกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน

ข้อมูล :- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ASEAN Community). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๖.

<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/kriengsak>
(ประเทศไทยจะเป็นอย่างไรหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ? โดย ศ.ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์) สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖